

s'està fent darrerament, a l'obra del gran geni del Renaixement, Leonardo da Vinci. Esta hipòtesi es desmunta si ens fixem en la data de naixement de Leonardo 1452. A més, hi ha proves documentades que la *Síndone* de Torí va ésser comprada per la casa de Savoia en 1453 i guardada a Chambéry. Per últim, i per acabar d'embolicar més aquesta qüestió, apareix en alguns mitjans de comunicació un vídeo que detalla una presumpta

tècnica descoberta per Clive Prince, que marca una taca en negatiu amb una cambra fosca. Fins aquí d'acord, però aquesta taca no té tridimensionalitat com el Llençol Sant ni tampoc socarrim. Per altra part, en ser necessari obtenir dues cares de la tela, serien necessàries dues cambres enfrontades i capaces fer de coincidir l'anvers i el revers. Per acabar, continuant amb el que va dir J.J. Benítez, el Sant Sudari no queda desqualificat per les proves de C-14, per l'investigat

anteriorment, ni al contrari: l'anterior no invalida el C-14. Hem de ser cauts a l'hora d'acceptar unes dades amb frivolitat i estar a l'expectativa de noves investigacions. Ni la tela ni el C-14 són dogmes de fe.

**Equip del programa La nit del Misteri
Alpicat Ràdio 107.9**

Astrologia

L'ESPAI DE L'ASTROLOGIA

La terra i l'home dins la terra estan sotmesos a un espiral de moviments rotatoris: els de la mateixa terra, que determinen la successió del dia i de la nit i també la successió de les estacions; les anelles concèntriques de les òrbites planetàries, i per últim, el lent moviment de l'eix terrestre respecte a constel·lacions remotes.

Si els observem des de la terra, tots aquests moviments s'inscriuen en un particular segment circular de l'espai, dins d'una franja celeste anomenada pels astrònoms Zodíac.

El Zodíac és una circumferència de 360 graus subdividits en 12 sectors de 30 graus. Cadascun d'ells correspon a un salt, o millor dit a una etapa de l'inexorable procés de llum i ombra, d'hivern i d'estiu, del naixement i de la mort, de l'ascensió i la declinació que acompanya tot el que existeix a la terra.

L'astrologia estudia els moviments del sistema solar, les seves diverses posicions en un cercle zodiacal i la seva possible influència sobre els fets terrestres i sobre la naturalesa de l'home.

Una hipòtesi fonamental de l'astrologia és que qualsevol dels moviments rotatoris, en incidir en un determinat sector del Zodíac,

absorbeix la naturalesa particular d'aquest sector i al mateix temps l'hi transmet la seva pròpia naturalesa. El valor simbòlic del Zodíac pot per tant reduir-se a un sol dia (rotació de la terra) o pot dilatar-se fins a mil·lenis (rotació de les constel·lacions).

L'astrologia, amb les seves diferents tècniques, estudia el contingut psicològic de cada ésser humà en particular, i com aquest va evolucionant a partir de les seves experiències vitals.

La carta natal és un estudi personalitzat del caràcter, el temperament i la personalitat d'una determinada persona. Es un mapa de rutes personal i pot convertir-se en un bon aliat al llarg de la nostra vida.

Els trànsits planetaris, les direccions i les progressions, junt amb la revolució Solar, són tècniques per examinar el desenvolupament individual, el grau d'evolució i els probables esdeveniments futurs i el seu impacte en la vida de cada persona.

La Sinastría és la comparació de 2 o més cartes natalis per veure les seves afinitats i les seves diferències i així intentar treure el millor profit possible de les relacions de qualsevol tipus: de parella, entre socis professionals, entre pares i fills, entre germans...

Una melodia autòctona

El Pare Nostre d'Alpicat, un tema popular autòcton

Un dels grans perills de l'era de les grans comunicacions és que, encara que sembli mentida, es puguin arribar a perdre tota una sèrie de coses que la memòria popular col·lectiva ha estat capaç de conservar durant segles sense l'ajut de cap ordinador més que el natural de la pròpia tradició. Ja fa anys que musicòlegs i compositors compromesos amb el seu lloc d'origen lluiten contra aquest perill rescatant melodies autòctones que, per desgràcia, tan sols coneixen les generacions més grans, incapaces d'atorgar aquest llegat a les més joves, a les quals se'ls ha implantat interessos diferents, més d'acord amb la societat de consum que han de mantenir (no pas que els manté a ells).

La meua petita contribució a aquesta empresa - si no s'ha dut a terme abans, cosa que desconec en absolut - consisteix en la transcripció tan fidel com m'ha estat possible d'un *Pare Nostre* cantat típic de la Setmana Santa d'Alpicat, i, segons sembla i tinc entès, original i autòcton del poble, a partir d'una gravació original, en cinta de cassete per part d'un dels representants de la cura i conservació d'aquesta tradició popular que esmentava abans, el senyor Manuel Grau, a qui agraeixo enormement la seva amabilitat per la seva col·laboració en aquesta tasca.

En considerar-ho cant religiós pla a una sola veu, sense acompanyament harmònic que jo conegui, he decidit prescindir del compàs per tal de donar més llibertat a la idea melòdica, estructurada segons les frases del text, el final de les quals ve indicat per un calderó sobre la última nota, o, sobre el silenci o respiració que necessàriament separaria les frases, especialment pel que fa a l'estil responsorial entre solista i cor, típic d'una tradició eclesiàstica medieval llatina. Pel que fa a la tonalitat

també he seguit criteris aproximatiu, atès que el cant és molt lliure, i sovint els melismes oscil·len entre el modal i el tonal.

Serveixi la partitura, doncs, com a divulgació interna d'aquesta música, com a punt de referència o de partida de cara a altres aproximacions o treballs, i especialment per tal que quedi plasmada en paper i s'hi pugui accedir d'una forma directa, sense que calgui esperar al proper Divendres Sant.

David Esterrí

Pare Nostre

Tema popular d'Alpicat
transcripció de David Esterrí

1 Solo Coro
Pa-re nos-tre que es-teu en el cel si-gue san-ti-fi-cat lo vos-tre Sant Nom

4 Solo
vin-gui a nos-al-tres lo vos-tre Sant Reg-ne fa-cis la vos-tra vo-lun-tat

7 Coro Solo
fa-cis la vos-tra vo-lun-tat ai-xi en la ter-ra com-se fa-se fa-en el cel Déu vos

10 Solo Coro Solo
sal-ve Ma-ri-a ple-na ple-na sou de Gra-ci-a El Se-

13 Coro
nyor és amb Vos i be-ne-i-da sou Vos en-tre to-tes les do-nes i be-neit és el fruit

15 Solo
i del vos-tre Sant ven-tre Sant ven-tre Je-sús

17 Solo Coro
lo nos-tre pa-dre ca-da di-a de ca-da di-a do-neu-nos Sen-yor i per-do-ne-u-

20 Solo
nos i per-do-ne-u-nos per-do-ne-u-nos per-do-neu-nos a les nos-tres cul-pes ai-xi

23 Coro
com nos-al-tres per-do-nem per-do-nem als nos-tres deu-dors No

26 Solo
per-me-teu que ca-guem que-cai-guem en-la temp-ta-ció más li-bra-nos del mal A-men A-

29 Solo Coro
men A-mén A-mén Je-sús. San-ta Ma-ri-a San-ta Ma-ri-a ma-re de

31 Solo
Déu ma-re de Déu pre-ga a Dé-u per nos-al-tres

33 Solo
ne-ca-dors a-ra i en la ho-ra de la nos-tra mort A-mén Je-sús

Per què anem al cinema..?

El cinema es va inventar per fer més barat anar al teatre. Els germans Lumière cent anys enrera, allà pel 1895, van ser la punta de llança d'una indústria cultural i artística, el cinema, que venia a abaratir els costos del teatre, un art més artesanal (cada representació és única i irrepetible!).

I el cinema, com el teatre, ens conta històries protagonitzades per éssers humans que intenten abastar la felicitat. O el poder. O l'amor. O la llibertat. O bé tot plegat. Els éssers humans som consumidors d'històries. De petits,

curiosament, sempre també volem feliç. En una paraula: si anem al cinema és per sentir-nos persones, és a dir, emocionar-nos, riure i plorar. Si plorem, farem veure que estem refredats (les llàgrimes sempre són privades). Si petem de riure, volem sentir-nos acompanyats (l'emoció de la riallada sempre és social, de grup, per això les telecomèdies que veiem sols o bé en família, porten gravades les rialles). Riure és un acte comunicatiu, públic.

Anar al cinema, doncs, res té a veure en veure la mateixa pel·lícula aclofats a la placenta del

dimensions (pantalla gran) ni pel ressò provocatiu d'intuir l'entrecuix a tot i ple. "Instinto básico" a la tele domèstica té alguna cosa de "voyeurisme" pornogràfic. Potser anem al cinema per seguir assistint a una escola de vida, de costums, que, per edat i per un excessiu sentit del ridícul, no gosem acceptar. Qui vol anar a l'escola passats els trenta anys?... De l'educació religiosa a la sentimental, tot passant per l'educació política (som un país sense massa tradició democràtica), el cinema, tal vegada, vingui a omplir el buit

els contes meravellosos ens ajuden a conciliar el son i els somnis. De grans, les xafarderies quotidianes, els telenotícies, l'anada a la perruqueria o al barber, segueixen oferint-nos la nostra ració d'aliment per a la nostra curiositat innata. Doncs bé, primer el teatre i després el cinema, han fet espectacle de les grandeses i misèries de dones i homes sovint a la grenya.

Anem al cinema (com al teatre) per trobar-nos amb l'emoció dels sentiments, per identificar-nos amb el bo de la pel·lícula (no sempre el més valent ni la més decidida!), pel plaer del relat, una aventura humana amb un principi narratiu, un desenvolupament argumental i un final, que,

sofà domèstic. Anar pressuposa un acte de voluntat, d'escollir entre altres ofertes d'històries, de sentir-se particeps (amb els avantatges i inconvenients) d'una societat plural, complexa i conflictiva. "Anar" res té a veure amb "prémer el botó del televisor o del vídeo", i entomar privadament allò que les imatges empètitides ens vulguin dir a cau d'orella.

Sortir de casa, passar per taquilla i, exigents, sense el recurs del nenavorrit que juga amb el "mando" fent zapping. Anar és sortir a l'encontre. Buscar. I trobar. O no. A més de l'acte comunicatiu i social, la mateixa pel·lícula, posem per cas "Instinto básico", amb el famós creuament de cames de la Sharon Stone, no és el mateix ni per

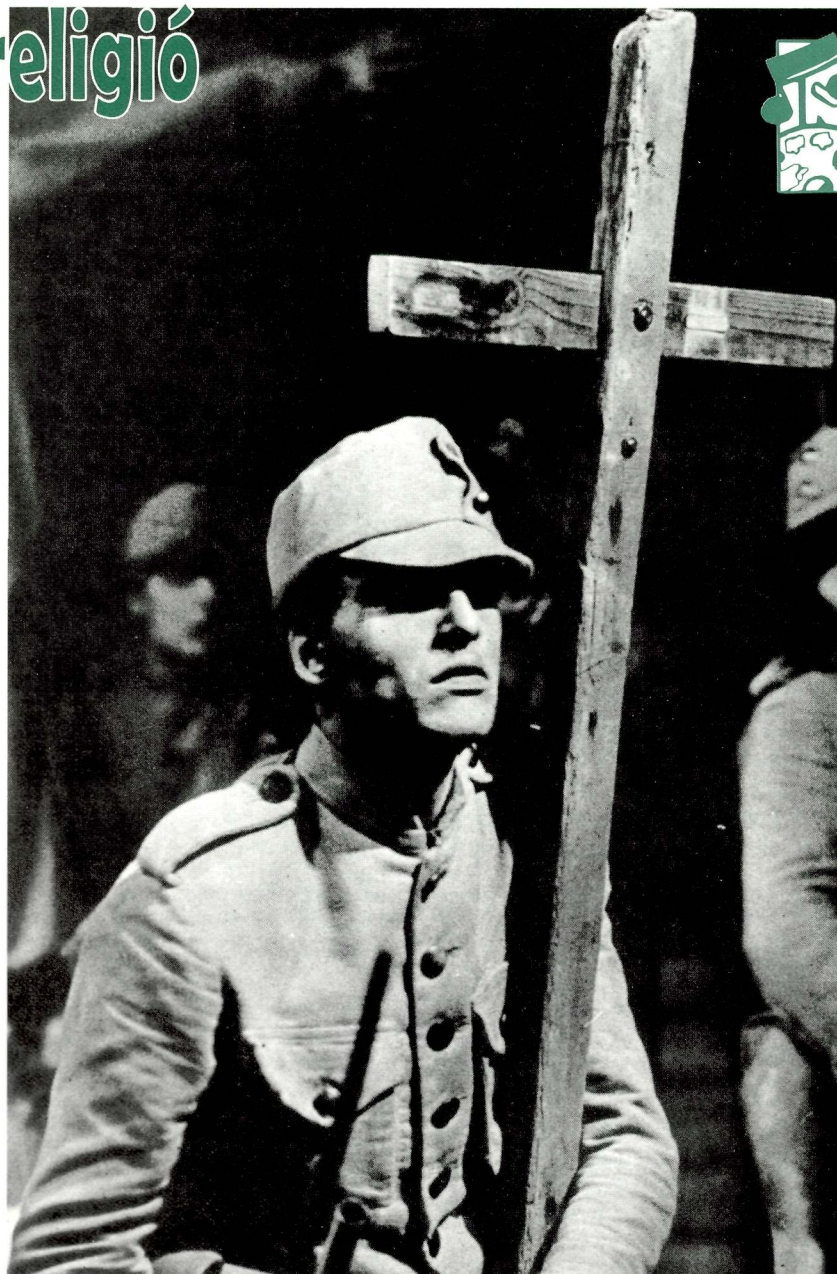
d'assistir a cursos de reciclatge afectiu i social. Però pel que diuen les estadístiques, la darrera de la "Sociedad General de Autores y Escritores", la meitat dels habitants de l'estat espanyol no van mai al cine. Tot això que es perden. Deia Italo Calvino que "en el breu temps de les nostres vides tot roman ací, angoixosament present; les primeres imatges de l'eros i les premonicions de la mort ens abasten en tots els somnis; la fi del món va començar amb nosaltres i no sembla que s'hagi d'acabar; la pel·lícula de la que confiàvem ésser tan sols espectadors és la història de la nostra vida"... Per això anem, o no, al cinema?

Marcel·lí Borrell

El teatre és religió

Observeu, si us plau, la fotografia que encasella aquest article: un soldat amb uniforme ple de botons, tancat, amb un fusell a la mà dreta, cartutxeres, barret que li amaga els ulls, i una gran creu de fusta plena d'esclatxes i d'estelles, abraçada a l'esquerra... És una imatge de *Wielopole, Wielopole*, espectacle teatral del polonès Tadeusz Kantor. Però quedi clar que aquest homenot escènic de Polònia no era pas un fanàtic de les creences religioses. Allò que feia Kantor era pouar en el sentiment religiós (de *relligar*, unir) que és present en el batec anímic i col·lectiu del poble polonès. Des que es va inventar, el teatre és l'expressió de la identitat personal i social de la comunitat. Del ritus iniciàtic per a ser acceptat per la tribu fins arribar a la litúrgia cristiana, el teatre ha buscat arrelar-se en les conviccions espirituals dels individus. De les comunitats rurals a les urbanes. Segons les èpoques de l'any (les estacions i el calendari) el teatre, aquí en els nostres àmbits geogràfics i religiosos, s'amara d'emotivitat senzilla i d'humor innocent (*Els Pastorets*), o bé s'imposa la representació del drama cristià per excel·lència, la *Vida, passió i mort de Jesucrist*. Sense oblidar, es clar, la Resurrecció. Al llarg i ample del país, de la Catalunya Nord a la del Sud, l'ambient teatral d'aquesta primavera s'omple d'oliveres, de fustes de pi en forma de creu, de palmans i de llamps i de trons funeraris. És el temps de la religió feta espectacle teatral.

Parlar, doncs, de teatre religiós, sovint és parlar de forma redundante. Tot teatre, per definició, té sempre alguna cosa religiosa. Intenta lligar (o bé, si és iconoclasta, deslliurar!) al servei de la identitat d'un grup de persones. D'aquí la seva grandesa social. Quedi clar, també, que estem parlant del teatre - ritual, d'aquell tipus de drama que va més enllà dels problemes domèstics de l'individu isolat i dels de la parella humana (dona - home, dona - dona, home - home), que amiden per assolir això que en diem felicitat. Per a aquest tipus d'històries psicologistes s'ha inventat el

cinema, o la televisió, o la ràdio. Mitjans d'immediatesa figurant i agressiva. El TEATRE així amb majúscules és un teatre sacralitzat, on l'objectiu final de l'experiència és el de la comunió artística i radica en commoure l'espectador i l'espectadora, fent-los acòlits o bé escolanets d'una litúrgia entre divertida i tràgica, segons el tipus de relats.

Dels drames litúrgics medievals, fins arribar al grans drames del teatre barroc, com és el cas de les peces de Calderón de la Barca, com l'auto sacramental *El Gran Teatro del Mundo* i la comèdia dramàtica *La vida es sueño*, el teatre s'ha enfrontat, donant-los sortida espectacular, amb els grans temes que han preocupat i encara angoixen el sentir íntim de les dones i els homes. És el sentit

de la transcendència ultraterrenal, alhora que se cerca un sentit autèntic a l'aventura del viure.

Quan el teatre busca plantejar preguntes (el bon teatre mai dona respostes) que connecten amb els grans interrogants d'una civilització és quan, realment, el teatre recupera la seva dimensió única: la cerimònia religiosa al servei d'una col·lectivitat que, unida i relligada, vol superar els seus neguits i convertir la por en il·lusió de vida.

Marcel·lí Borrell